

PODORLICKO I

(Z Borové přes Dobrošov do Náchoda)

sobota **15. května 2021**

Hlavním cílem našeho pěšího výletu veřejnou dopravou bude **Jiráskova chata KČT** s 24 m vysokou **rozhlednou** na **Dobrošově (624 m)**, postavená v letech 1921-22 podle návrhu architekta **Dušana Jurkoviče** na místě původní chaty z roku 1895. Kopec je doslova „prošpikován“ objekty těžkého opevnění Československé republiky z let 1936-38. Nejvýznamnější je **pevnost Dobrošov** (dělostřelecká tvrz), která však již nebyla do září 1938 dokončena. Dále půjdeme zajímavým a atraktivním údolím **Olešenky**, ústícím z levé strany do údolí Metuje v Pekle, a proto je tento přilehlý úsek zvaný přiléhavě **Zápekli**. Na závěr sejdem do údolí **Metuje** a do města **Náchod**, jemuž dominuje „náchodský zámeček vršku kulatého“. **Celkem** ujdeme **16 km**. Zvláště úsek trasy nad Olešenkou je velmi pěkný a romantický.

Doporučená mapa: zelená edice (1:50 000) KČT č. 25 Podorlicko a okolí Babiččina údolí (nejnovější je 7. vydání z roku 2018)

Odjezd: **7.39** z Pardubic hl. n. (Rosice 7.43, HK **8.04**, Starkoč 8.42, Náchod příj. 8.56) a přestup na autobus směr Nový Hrádek do Borové (stanoviště č. 5 odj. 9.20, příj. 9.44)

Sraz: **7.15** v nádražní hale pod odjezdovou tabulí

Jízdné: neseniormům doporučuji skupinovou jednodenní síťovou jízdenku IREDO až pro 5 osob libovolného věku celkem za 350 Kč, možno kombinovat s jednodenní síťovou jízdenkou IREDO pro jednotlivce za 160 Kč (obě platí i na bus – nutno vysvětlit řidiči!!!)

Trasa: Vystoupíme společně na autobusové zastávce Borová (pravidelný příjezd 9.44) a odtud po **M** projdeme obcí a po vrstevnicové cestě dojdeme na rozcestí Pod Kašparkou (3 km), kde překřížíme **Ž**. Pokračujeme dále v přímém směru po **M** v pravém údolním svahu Olešenky a sejdem do údolí potoka Brodka na rozcestí Pod Dubovicí, kde překřížíme **Z** (+ 4 km, celkem 7 km). Opět pokračujeme v přímém směru a za mírného stoupání vyjdeme do Dobrošova (+3,5 km), kde přejdeme silnici, stočíme se doleva a po souběhu se **Z** a **Ž** dojdeme k Jiráskově chatě KČT s rozhlednou (+1 km, celkem 11,5 km). Zde se občerstvíme („okénko“ by mělo být otevřené), rozhlednu bohužel budeme muset oželeť (překrásné výhledy jsou však i zezdola od chaty) a po delší pauze budeme pokračovat. Z více možností můžeme zůstat věrní **M** a sestoupíme na okraj Náchoda k Metuji (+3 km), podél níž dojdeme závěrečných 1,5 km přes most a kolem autobusového nádraží na železniční stanici (**celkem 16 km**), kde výlet zakončíme. V Náchodě bude podle nálady možnost prohlédnout si pamětihodnosti města nebo se občerstvit.

V případě nepříznivého počasí může být trasa upravena či změněna.

Odjezd domů:

Náchod odj.	15.04	16.05	17.04	18.05
Starkoč odj.	15.22	16.23	17.22	18.23
Hradec Králové odj.	16.04	17.04	18.04	19.04
Pardubice hl.n. příj.	16.26	17.26	18.26	19.26

Příhlášky: přijímá Dagmar Ehrenbergerová, e-mail: egova@seznam.cz, mobil 739 569 070

Výlet připravil David Šebesta (776 823 797 Vodafon) david.sebest@seznam.cz

Výlet vede Petr Dračínský (732 959 402) dracinsky@tiscali.cz

Zajímavosti po trase:

Borová – větší počet přízemních roubených domů. Památné stromy – v obci lípa (obvod kmene 680 cm) - největší na Náchodsku, jižněji Horákův jasan (obvod kmene 600 cm).

Olešenka – levostranný přítok řeky Metuje. Délka toku činí 20,4 km. Plocha povodí měří 46,9 km². Pramení v nadmořské výšce okolo 960 m na západním svahu hory Vrchmezí (1084 m) v Orlických horách. Protéká Olešnicí v Orlických horách, na zhruba 1 km dlouhém úseku tvoří státní hranici s Polskem a před svým levostranným ústím do Metuje v Pekle (okolo 320 m) vytváří hluboce zaříznuté údolí.

Dobrošov – obec poprvé připomínaná v roce 1415. Kaple sv. Antonína Paduánského pochází z let 1933-35, vedle stojící socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1900. Na vrcholu stejnojmenného kopce (624 m) na místě původní chaty s věží z roku 1895 byla postavena v letech 1921-22 Jiráskova chata KČT s 24 m vysokou rozhlednou (architekt Dušan Jurkovič). Zchátralá chata s rozhlednou byla obnovena v letech 1999-2002 a znovu zpřístupněna veřejnosti (kruhový výhled: Krkonoše, Jestřebí, Javoří, Kamenné, Stolové a Orlické hory, Podorlická pahorkatina a Orlická tabule). Poblíž chaty stojí kříž na paměť morové nákazy v roce 1713 a kamenný obelisk obětem 1. světové války. V okolí Dobrošova se nacházejí linie objektů těžkého opevnění z let 1936-38. V těžkém srubu Březinka je umístěna expozice dobové výzbroje a výstroje. Dělostřelecká tvrz Dobrošov nad obcí budovaná v letech 1937-38 nebyla dostavěna, zpřístupněny jsou 2 sruby (prohlídka s průvodcem) nedostavěné tvrže a u dnešního vchodu do zpřístupněné části tvrže výstavní síň. Historii a jednotlivé objekty těžkého opevnění Dobrošova a okolí přibližují informační panely naučné stezky.

Náchod – město (cca 21 150 obyvatel). Počátky města jsou spojeny s hradem založeným v polovině 13. století na 50 m vysokém ostrohu nad Metují. Výstavba města byla dovršena v 1. třetině 14. století, město bylo s hradem propojeno hradbami (bod střežící vstup z Kladska do Čech). V 16. století mělo město 3 předměstí. Průmyslový rozvoj 2. poloviny 19. století výrazně ovlivnil zástavbu města, poslední větší vlna zástavby spadá do let 1950-80. Historické jádro města je od roku 1990 vyhlášeno městskou památkovou zónou. Zámek (národní kulturní památka) – původně raně gotický hrad - byl ve 14. století rozšířen. V letech 1566-1614 proběhla jeho přestavba na renesanční zámek se sgrafitovou výzdobou fasády. Barokní přestavby provedli Piccolominiové v 2. polovině 17. a v 18. století. Celková obnova a rekonstrukce zámku proběhla koncem 70. let 20. století. V zámeckém areálu je možnost prohlídky interiéru zámecké barokní kaple Nanebevzetí Panny Marie a Piccolominské zahrady. V zámecké jízdárně je umístěna Galerie výtvarného umění. Uprostřed náměstí stojí kostel sv. Vavřince z počátku 14. století, rozšířený po roce 1380, přestavovaný renesančně v letech 1570-78, znovu stavebně upravovaný po velkém požáru města v roce 1663, dřevěná patra věží a cibulovité bání pocházejí z 18. století. Stará radnice je doložena k roku 1491, barokní podoba pochází z let 1657-1659 (obnovena po požáru v roce 1663), dnešní podoba pochází z přestavby v roce 1856. Nová radnice – novorenesanční nárožní budova s věží pochází z let 1902-04 (architekt J. Podhajský), průčelí zdobí od roku 1909 figurální sgrafita provedená podle kardonů Mikoláše Alše. Městské divadlo Dr. Josefa Čížka a hotel U Beránka – významná secesní stavba pochází z let 1912-14, svou funkční náplní (kombinace divadla a hotelového provozu) je to ojedinělá budova v Čechách (rekonstrukce byla provedena v letech 1989-94). Barokní mariánský sloup pochází z roku 1695, barokní sousoší Nejsvětější Trojice z počátku 18. století a socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1768. Měšťanský dům č.p. 18 je dnes sídlem Regionálního muzea. V Komenského ulici stojí barokní kostel sv. Michaela archanděla z let 1706-16. Gotický kostel sv. Jana Křtitele na Starém Městě pochází z 13. století. Na židovském hřbitově z roku 1925 je umístěn památník obětí nacismu. Vojenský hřbitov obětí prusko-rakouské války v roce 1866, vybudovaný v roce 1870 tehdejším majitelem náchodského zámku Vilémem Schaumburg-Lippe, lemuje cestu od zámku na Kramolnu, ústřední část hřbitova tvoří uměle vybudovaná zřícenina gotické kaple. Před vchodem Bílý kříž označuje hromadný hrob ze sedmileté války (1762). Významní rodáci: Antonín Strnad (1746-99) - matematik, rektor UK, Jan Letzel (1880-1925) - architekt, Josef Škvorecký (1924-2012) - spisovatel aj. V Náchodě zemřeli kněz a národní buditel Josef Regner (1794-1852), historik a zakladatel městského muzea Jan Karel Hraše (1840-1907) aj.